

Source 1 (Wiki) – part 1

Pojetí výuky podle Marie Montessori se liší od tradičního konceptu pedagogiky. Školy Montessori jsou vnímány jako pedagogická zařízení poskytující zkušenosti pro život a memorování žáků není jejich základem. V Montessori školách se děti vzdělávají zcela jiným způsobem, a přesto ve srovnání s žáky běžných škol jsou jejich znalosti na všech úrovních obstojí. Škola mezi dětmi nedělá rozdíly, zdravotní, inteligenční nebo sociální stav dítěte nehraje roli.

Výuka Montessori je založená na tvrzení, že „*Lidská osobnost, ne výchovná metoda musí být brána v úvahu*“.^[5] Je potřeba dítě respektovat a považovat za samostatně vyvíjející se bytost.

2 (thesis, 2017) – part 1

Mezi základní procesy, které člověka provázejí celý život, patří učení. Literatura obsahuje mnoho definic. Čáp a Mareš (2001, s. 80) uvádějí následující: „Učení znamená získávání zkušeností, utváření a pozměňování jedince v průběhu života“ ve své knize Psychologie pro učitele. Můžeme rozlišovat dva základní typy učení (Hermann, 1969): 1) učení objevováním (discovery learning) a 2) pojmové učení (reception learning). První je prakticky jediným způsobem, jak se člověk učí v prvních letech života. Člověk získává znalosti tím, že objevuje svět kolem sebe a tak se učí. Pojmové učení přichází později – člověk (dítě) získává kladením otázek odpovědi, osvojuje si propozice a pojmy. Potřebné a nezbytné jsou oba způsoby učení.

3 (blog article) – part 1

Pololetního vysvědčení ve škole přichází na přelomu ledna a února. Pololetí mají v Německu trochu později, protože školní rok trvá až do července. V tento den vyučování končí dříve je to den slavnostní, ale až třetí a starší si ze školy odnášejí papír se známkami. Žáci první a druhé třídy nedostávají nejen vysvědčení, ale ani žádné známky v průběhu. Jak tedy funguje německý vzdělávací systém?

Za prvé - neexistuje německý vzdělávací systém. Každá spolková země si řídí školství si řídí sama, takže v Bavorsku nemusí platit to, co v Severním Porýní - Westfálsku.

4 (open access paper) – part 1

Vlastní empirický výzkum a jeho výsledky, nejsou obsahem této stati, která si ponechává teoretický charakter. V budoucnosti by však mohla být dobrým výchozím bodem ke kvalitativnímu výzkumu duchovní dimenze waldorfské pedagogiky. Informace o cílech, metodách a motivech, na kterých waldorfská pedagogika stojí a které používá, jsou potřebným předpokladem porozumění jejího vztahu k dominantní kultuře naší společnosti a potenciálu k jejímu ovlivňování, pokud vezmeme v úvahu, že do českého státního vzdělávacího systému waldorfské školy náleží.¹

Anthroposofické pozadí je základem sporu o náboženskosti waldorfské pedagogiky.

Anthroposofické hnutí patří k západní esoterické větvi nových náboženských směrů (Vojtíšek 2007).

5 (blog article) – part 1

Nedělat nic a jít na zkoušku jen tak se může zdát jako nejjednodušší varianta v danou chvíli. Můžete doufat, v zásah vyšší moci, že při ústní zkoušce využijete svůj šarm, ve štěstí přinesené talismanem nebo, že náhodou zakroužkujete správné odpovědi.

Na některé zkoušky se opravdu nemusíme tak výrazně chystat, což je možná sice zvláštní, když to napíšu já (univerzitní pedagog). Postačí jen, když dokážeme praktické využití znalostí. U všech předmětů to zjevně nemůžeme použít. Kupříkladu u matematiky je důležitá aplikace, ale musíte znát i teoretická pravidla, na kterých je založena. Myšlením (**úvahou, využitím nebo zápal**). **Překvapíte zkušeného profesora, ne svými vědomostmi.**

1 (Wiki) – part 2

Učitel je rovnocenným partnerem, ne autoritou, jeho hlavním úkolem je snažit se o vytvoření správného prostředí pro učení žáka.^[1] Mezi principy, kterými se řídí výuka v Montessori škole, patří:

Ve třídě Montessori platí princip připraveného prostředí. Uspořádání prostoru spočívá v koutcích. Potřebám dítěte se velikostně přizpůsobuje používaný nábytek, snadná manipulace s ním je důležitá. Katedra pro učitele ani lavice zde ale nenajdeme. Žák nemá nemusí pasivně poslouchat výkladu učitele a bez hnutí sedět v lavici. Potřebám dítěte a jeho aktivitám má být uzpůsobené prostředí třídy.

2 (thesis, 2017) – part 2

Rozdělení učení na smysluplné (meaningful learning) a mechanické (rote learning) uvádí Mareš (Čáp, Mareš, 2001), tomu se v 60. letech věnoval psycholog Ausubel z USA, ale v podstatě už Komenský jej zmiňuje. Zjevně, nesprávným typem učení je mechanické memorování, protože žádané výsledky nenese. Smysluplné je učení tehdy, když je látka předávaná tak, aby ji student pochopil a je pro studenta dostatečně jasná. Dostatečné předcházející znalosti jsou nezbytné, protože do nich se nové poznatky začleňují. Správná podpora ze strany učitele je důležitá, ale záleží především na samotném studentovi a jeho vůli – student si musí zvolit, že se nechce učit mechanicky, ale smysluplně (Čáp, Mareš, 2001).

3 (blog article) – part 2

Pedagogice prvního stupně základní školy nerozumíme jako experti, ale všechno, co lze z pohledu laika posoudit nám z pohledu výuky připadá, že opravdu dává smysl. Z metodického pohledu nám to přijde výborné, přáli bychom si v první třídě dostat obdobné pracovní sešity a knížky. Třída je krásná, prostor na "hraní" a lavice jsou v přední části, 4 děti sedí u jednoho stolu ve třídě. U písmen se na začátku se učili ukazovat je prstíčkem a odezírat ze rtů.

Abecedu umí dnes už téměř celou a počítají do 20. Orientují se podle množství obrázků a mnemotechnických pomůcek a obrázků.

Nyní se navrátíme k hodnocení, protože jsme poměrně odbočili.

4 (open access paper) – part 2

Inspirovala jej theosofie, je reakcí na konzervativní křesťanské klima, na New Age hnutí a výskyt náboženských orientací orientu v dnešní spiritualitě (Štampach 2000). Kompletní Tematicky obsáhla a velmi různorodá práce Rudolfa Steinera, který založil anthroposofii, je založená na přesvědčení, že: „Věci vnějšího světa jsou projevy, manifestace duchovna“ (Steiner 2004: 38). Za nejznámější využití Steinerova učení je považováno vyučování waldorfské školy. Podoba člověka, se na které staví, je: „ (...) člověk jako takový se člení na tělo, duši a ducha. Životní pojetí, které pramení z výchovného principu waldorfské školy (...), je zcela vybudováno na rovnoměrném poznání lidského těla, duše a ducha a chce zabránit jakékoliv jednostrannosti rovnoměrným poznáváním tří článků lidské přirozenosti“ (Steiner 1993: 47).

5 (blog article) – part 2

Něco učinit!

Kdybyste se rozhodli zkoušet něco jako drobný zázrak, aby bylo možné říci, že proběhlo učení, můžeme se do toho pustit! Nicméně vám musím říct, že pokud vám nezbyvá mnoho času, je slovo „naučit“ příliš ctižádostivé. Vhodnější pojmenování je, že se pokoušíme „**zvýšit šance**“ **na udělání zkoušky**. Této mety lze docílit několika cestami, já ale navrhuji zkombinovat minimálně následující body:

- Ověřit si, jak vypadá test,
- Posbírat materiály, které jsou k dispozici,
- Omezit obsah materiálů na minimum,
- Promyslet si přípravu,
- Učit se.
- Ověřit si, jak vypadá test.

Source 1 (Wiki) – part 3

Během vyučování se používá určitý metodický materiál nebo pomůcky Montessori. Učební látka je pro lepší porozumění seřazena od snadného ke obtížnějšímu. Důraz je kladen na samostatný vývoj, svobodu a kreativní činnost žáka. V Montessori škole běžné vyučovací hodiny nejsou, místo nich je činnost dítěte. Doba, kterou stráví u činnosti, záleží na něm. Na něm závisí, jak dlouho u dané činnosti setrvá. Tzv. reálné činnosti tvoří základ Montessoriovské výuky, kdy žák např. pere prádlo, pečuje o květiny a živočichy. V Montessori třídě se také může dítě pohybovat bez omezení a provádět svou aktivitu tam, kde se mu to líbí. Obvykle děti bývají ve skupinách, které jsou věkově smíšené. Známkování a evaluace prací je slovní.^{[7][8]}

2 (thesis, 2017) – part 3

Hodnocení slouží ve vyučování k různým účelům. Dvořáková (ve Vališová, Kasíková, 2007) dělí tyto účely na formativní a na informativní, funkce kontrolní a diagnostická má informativní funkci, jako významnou pro další vývoj studenta spatřuje formativní funkci a domnívá se, že v našem současném školství je podceněnou. Slavík (1999) popisuje následující funkce: didaktická (z hlediska volby látky), orientační (z hlediska vyučujícího a jeho přehledu o studentech), motivační (pro žáka), oficiální (má úlohu informování úředníků a nadřazených pracovníků), konativní (neboli podněcující úsilí zkoušeného) a poznávací. Podle Koláře a Šikulové (2009) má hodnocení následující funkce: regulativní (vyučující kontroluje aktivitu, směr i rychlost vyučování), motivační, informativní,

3 (blog article) – part 3

Žáci neobdrží žádné známky. Samozřejmě někdy mají v sešitech nějakou nálepku nebo razítko se smajlíky. Ale neřeší se známky jako takové. Namísto toho jsme ale obdrželi na třídní schůzce zhruba tři listy verbálního hodnocení. Vskutku zevrubný popis toho, co Vendule nejde a co ano. A hodnocení se netýkalo pouze znalostí; paní učitelka pochovala například i to, že Vendulka po hodině tělesné výchovy asistuje při uklidu pomůcek, pomáhá jiným žákům, účastní se všech aktivit a podobně.

A vyjma toho obdrží v každém předmětu čas od času i obrázkové zobrazení toho, jak pokročila na cestě ke naplnění určitých cílů výuky. Tudiž například zde je Vendulčina matematika z konce roku:

4 (open access paper) – part 3

Na anthroposofii jsou postaveny pedagogická i vývojová psychologie waldorfských škol, nicméně nejsou nástroje její propagace (Pavoničová 2008). Předmět náboženství tu není a pokud je vyučováno, záleží na víře individuálních žáků (Štampach 2000). Rozvoj svobodného uvědomělého člověka, který si nalézá své vhodné místo ve světě a podílí se na jeho zdokonalení, je prvotním cílem vzdělávání. Spirituálně-vědecké metody slouží k tomuto účelu.³ Mezi další pedagogické cíle náleží trénink manipulativních a intelektuálních dovedností, procitnutí sociálního vědomí a šlechtění vyjádření sama sebe počítaje v to rozvoj spirituální, přičemž jako stejně důležité jsou vnímány všechny (Pol 1996). Z daného vyplývá i význam přičítaný holistické povaze učebního plánu, ve kterém individuální předměty musí tvořit souvislý celek.

5 (blog article) – part 3

Všichni učitelé jsou různí a všechny zkoušky jsou různé, ale pro účinnou preparaci je opravdu nezbytné znát nejen to, kde a kdy zkouška probíhá, ale i něco navíc. Minimálně se liší to, jestli zkoušení proběhne písemně, ústně nebo bude kombinované (třeba po úspěšné písemce následuje ústní přezkoušení). Neostýchejte se dotázat svých kolegů nebo starších kolegů, jak v daném předmětu vypadá zkouška. Obdržíte nejspíše více informací, než očekáváte.

- Posbírat materiály, které jsou k dispozici,

Nezáleží nyní, zda jste se účastnili přednášek či nikoli. Nyní to nezměníte! Jelikož je nezbytné, abyste měli nějaké podklady k učení, srovnajte si materiály k předmětu (vaše i cizí).

Source 1 (Wiki) – part 4

Úkolem školy je podpořit kreativního ducha dítěte tak, že ono samo si vybere pomůcky, se kterými chce zacházet a aplikuje individuálním kreativním způsobem. Učitel nemusí do této činnosti nějak zasahovat, jeho úkolem je jenom vést žáka k takovým činnostem, které odpovídají jeho věku a vnitřním potřebám. Přes zjevný důraz na individuální rozvoj, není zde naprostá volnost pro všechny činnosti žáka. Například je potřebné umění odlišovat takové Je třeba umět rozlišit takové počínání, které je vhodné podpořit od takového, které by mělo být potlačeno. „Výchovný systém Marie Montessoriové je založen na novém pohledu na dítě, které chápe jako aktivní bytost schopnou koncentrace, která umí samostatně budovat svoji individuální osobnost, jestliže má k dispozici pedagogicky připravené prostředí.“^[9]

2 (thesis, 2017) – part 4

prognostická (při delším pozorování studentových výsledků, můžeme predikovat jeho vzdělávací vyhlídky), diferenciací a výchovná. Podlahová a kol. (2012) vidí stěžejní význam hodnocení v tom, že k dosaženým výsledkům přidává zpětnou vazbu. Dvořáková (ve Vališová, Kasíková, 2007) definuje hodnocení jako představení výsledků vyučování a činnosti studenta, a to v souladu se zamýšleným cílem. Jak píše Prokeš (2014, s. 81) „správně prováděné hodnocení inspiruje, motivuje a dodává zpětnou vazbu, která je podstatná pro zajištění pomoci“. Evaluace výsledků výuky je pro vyučované opravdu důležité a zásadně ovlivnit jeho budoucnost (Slavík a kol., 2012)

3 (blog article) – part 4

Je zřejmé, že by dostala jedničku. Ale přitom je to naprosto vedlejší. Znáť, co všechno už Vendulka zna a co je potřebné procvičovat více, je mnohem důležitější. Tudíž pro rodiče to má mnohem větší informační hodnotu. Jak se nad tím zamýšlíme, tak rozdíl mezi číselnou známkou a takovýmto způsobem hodnocení je obdobný, jako kdyby na vysvědčení žáci namísto známek z každého předmětu našli pouze průměr. Např. hodnota 1,3 by poskytla rodičům informaci, že potomek se vzdělává poměrně dobře, ale všichni se zajímáme o známkování v každém předmětu zvlášť. Zde jsme ještě o jednu úroveň dále. Namísto jedné hodnoty, která je průměrem množství naplnění individuálních učebních cílů, získáváme informaci o jednotlivých učebních cílech jednotlivě.

4 (open access paper) – part 4

Vzhledem k tomu, že pouze svobodní jedinci můžou mít ve vyhlídce svobody kladný vliv na společnost, je tu výchova uchopena jako umění podporující nadání svých svěřenců a cílící ke svobodě. Argumentem kritiky je, že anthroposofie je náboženský nebo sektářský systém idejí, jenž je ve školách opakován,⁴ toto dokazuje už jen skutečnost, že se vyučující účastní anthroposofického semináře. Následující linkou argumentace je pranýřování laickosti vybraných metod vyučování a to, že část předávávaného obsahu není užitečná v praxi. Mnohdy se diskutuje také statutu vzdělávacích institucí, které jsou v některých státech (včetně Česka) veřejné a placené státem.

5 (blog article) – part 4

Má vlastní rada je: stáhněte si prezentace od učitele nebo si poříd'te skriptu, která napsal. Jaký je důvod? Zkrátka takový, že většina materiálů obsahuje u kapitol otázky k opakování. Je možné si tak vytvořit představu o tom, co není a do je stěžejní (podstatné). Poněkud lituji toho, že v těch materiálech letmo přečtete skutečně poutavé části, které s potěšením napsal váš vyučující :(, tak mi slibte, že až budete mít po zkouškách, skutečně si to přečtete.

Tudíž už máte z čeho se připravovat víte co. Jaké množství to ho? Mnoho?! No, krása. Nýbrž budeme poněkud realisty. Jestli máte jen pár hodin na to, abyste se připravili na zkoušení, jelikož se připravujete během noci před zkoušením, vše to ani nepročtete.